

Vestland fylkeskommune

Strategisk utvikling og digitalisering

Referanse: 2021/2254

Bergen, 18.06.2021

Innspel til planprogram for regional plan for klima

Vi viser til Vestland fylkeskommune sitt ynskje om innspel til planprogram for regional plan for klima og sender våre refleksjonar og idear til vidare arbeid.

Om Brak

Brak er eit kompetansesenter for musikk i Vestland fylke. Organisasjonen er sjangerfri og tilbyr gratis rådgiving, kurs og nettverk for det frie feltet i musikkbransjen. Medlemmane i Brak består av alt frå nyetablerte artistar til frivillige organisasjonar og større arrangørar og musikkelskap. Visjonen til Brak er å bygge ein internasjonalt leiande musikkregion.

Brak ser mange positive tiltak i fylkeskommuna sitt planprogram som er ute på høyring. Vi brukar likevel høvet til å framheve og kommentere nokre punkt som vi meiner er viktig for å oppnå det overordna målet - klimaomstilling og nullutslepp innan 2030.

Om musikkbransjen

Musikkbransjen har lenge hatt vilje til endre framferd, men det er utfordrande å sortere i kva tiltak som gir meining å gjennomføre. Det er også noko motvilje på å endre framferd der det går ut over t.d. lange tradisjonar eller inngrodde bransjestandardar.

Det har nyleg blitt utarbeida eit [grønt veikart](#) for kultur som også gjeld for musikkbransje. I dette veikartet ligg det ti strakstiltak for verksemder, fem strakstiltak for kunstnarar og kulturarbeidarar og også fem strakstiltak for styresmaktene.

Bransjen ynskjer at styresmaktene hjelper oss med til dømes å sette opp søkbare midlar til omstilling, til tiltak og til grøn innovasjon.

Brak meiner også at styresmaktene kan bli flinkare til å pålegge eller forby aktivitetar. Vi ynskjer faste rammer for kva som er lov og ikkje. Vi ynskjer forbud mot eingongsplast og krav om klimanøytralitet. For dersom alle må gjere tiltak, vil det ikkje gi konkurransefortrinn for dei som lar vere.

Nokre initiativ kjem frå bransjen sjølv, men vi treng dykkar hjelp for å få alle med på laget.

Brak har t.d. utvikla eit [grønt miljømerke for festivalar](#) med ein visjon om å endre standarden for heile festivalbransjen i Norge. Brak oppfordrar Vestland fylkeskommune om å bruke tiltak som dette - og krevjer at dei som mottar støtte må ha til dømes eit miljømerke eller i det minste ein miljøstrategi. Vi må bruke dei verkemidla vi har til å styre dei vi kan over i klimavennlig drift. Det må bli ein fordel å drive grønt.

Problemstillingar som er viktige innan dei føreslegne plantema

For musikkbransjen er det mest naturleg å komme med innspel til plantema 2.1 Utsleppsreduksjon.

Direkte/indirekte utslepp

Det er like viktig å kutte indirekte utslepp som direkte utslepp. Sjølv sagt er det enklare å kutte direkte utslepp viss ein t.d. kan flytte produksjon til utlandet. Innsatsen bør heller vere å flytte produksjon til Vestland og kutte utslepp her heime.

For musikkbransjen vil det bety å turnere meir i heimlandet, kjøpe norske produkt (med lågt utslepp) til salg, turnéverksemd og festivalavvikling. Det må bli enklare og billigare å reise kollektivt. Det må bli enklare å leige over å kjøpe og det må bli enklare å reparere. Det bør kun selgast utstyr som kan reparerast og oppgraderast utan at ein må bytte heile riggen. Musikkbransjen brukar store mengder teknisk utstyr og instrument i produksjon av musikk og ved framføring av musikk.

Tilskudd til omstilling

Musikkbransjen er ein bransje som jevnt over produserer på marginane. Det trengs derfor ei innsprøytning med midlar til organisasjonar og verksemder for å kunne omstille drift. Brak ynskjer også at det skal finnast tilgjengelige midlar for utvikling og innovasjon av nye grønne initiativ og av teknologiske løysingar. Vi treng mellom anna ein klimakalkulator for bransjen som viser kor mykje utslepp vi har i dag og som viser kor det gir mest mening å kutte utslepp. Får vi dette kan det bli enklare å sette opp rammer for grøn rider, grøn produksjon osv.

Påbud/Forbud

Som nevnt ynskjer bransjen påbud og forbud på ulike aktivitetar. Det bør ikkje vere mogleg å velje løysingar og produkt som ikkje er klimavennlige. Der dette ikkje er mogleg bør styresmaktene hjelpe oss å vri forbruk mot klimavennlige løysingar gjennom skattar. Skattar frå klimaverstingane bør subsidiere klimavennlige løysingar.

I musikkbransjen kan dette mellom anna gjelde reglar for innkjøp av merchandise (t.d. festivalt-skjorter), eingongsartiklar, flyreiser vs. togreiser osb.

Renovasjon

For oss som jobbar med festivalar i heile Vestland fylke er det uforståeleg at renovasjonsbransjen opererer så forskjellig i forskjellige område. Brak meiner at ein nasjonal plan for renovasjon vil gjere det enklare både for dei som leverer avfall, for dei som kastar avfall og for dei som skal hente ut ressursar frå avfallet.

Folket har blitt flinkare til å kjeldesortere i heimen, men med ein gong vi går ut av døra er det som regel kun mogleg å kaste søppel i restavfall. Dersom vi har eitt system for heile Norge og driv godt opplysningsarbeid vil vi kunne klare å sortere ut meir av ressursane. Vi klarar dette for eksempel gjennom panten og Brak meiner vi kan klare det med fleire typar avfall. Avfallet må få ein verdi. På denne måten blir avfallet ein ressurs.

Kort om plantema 2.3 Sikre naturmangfald

Det finnst festivalar i kvar ei vik og på kvar ein holme. Det bør setjast krav til festivalane om å gi tilbake dersom ein nyttar eit sårbart område. Ein kan gjerne også verne fleire område frå aktivitet av denne typen. Frie naturområder i Norge krympar kvart einaste år. Festivalane vil ikkje vere ein del av nedbygginga av naturmangfaldet, men dersom ein ikkje veit om ein har festival i eit sårbart område, så vil aktiviteten fortsette utan endring.

Verdien av naturmangfald må inn budsjettet. På samme måte som ein kalkulerer inn verdien av liv i visse budsjett, må vi no også ha med oss kost-/nytteanalyser på naturmangfald. Og prisen må setjast høgt. Dette er ikkje tida for å prioritere å bygge ned natur.

Medverknad i planarbeidet

Musikkbransjen er generelt opptatt av klimasaken, men har somme tider vanskar for å rydde i eigen bakgård. Det å inkludere flest mogleg i planarbeidet og klimadiskusjonar vil opne augo til fleire. Dette gjeld sjølvsagt ikkje berre i musikkbransjen. Brak håpar også at våre kollegaer i andre kompetansesenter som Proscen, Vestnorsk jazzsenter, Vestnorsk filmsenter og VISP også får moglegheit til å komme med innspel.

Oppsummering

Musikkbransjen er klare for å ta vår del av ansvaret for å nå målet om klimaomstilling og nullutslepp innen 2030, men med hjelp frå styresmakter for å finansiere skiftet og sette rammer. Brak stiller gjerne opp i vidare planarbeid med ytterlegare innspel frå bransjen.

Det er på tide å ta upopulære val.

Takk for at de lyttar til oss og musikkmiljøet!

På vegne av Brak,

Elise Koppen Hessevik
Tlf: 938 55 409
E-post: elise@brak.no